

## Heshet hos barn - Logopediska riktlinjer

### Vårdnivå, samverkan och remissrutiner

Barnet ska först remitteras till ÖNH-läkare för undersökning av eventuell anatomisk orsak till hesheten. Om heshet beror på felanvändning av rösten och barn och vårdnadshavare är motiverade till beteendeförändring går remiss till logoped.

### Om hälsotillståndet

Studier har visat att 6-9% av alla barn har röstbesvär. Den vanligaste orsaken till röstbesvär eller långvarig heshet hos barn är stämbandsknutor. Heshet kan förstås även uppstå vid tillfälliga infektioner men är då av övergående karaktär. Heshet hos barn kan också bero på juvenila papillom eller stämbandscystor. Kronisk heshet och stämbandsknutor hos barn beror oftast på ogynnsam röst användning avseende röstläge och röststyrka. Bidragande orsak till detta är ofta buller och hög ljudnivå i barnets vardagsmiljö.

### Utredning

Logopeden gör en inspelning med akustisk röstanalys och en audio-perceptuell bedömning av rösten, samt kartlägger barnets röst användning och påverkande faktorer i barnets vardagsmiljö.

### Behandling

Röstbehandling för barn inriktas främst mot beteendeförändring avseende röst användning, samt anpassning av ljudnivå i barnets vardagsmiljö. Samarbete med familj och förskola/skola är centralt. I vissa fall, beroende på barnets ålder och mognadsnivå, kan även individuell röstbehandling ges, vanligen 3-5 tillfällen.

### Uppföljning

Individuell överenskommelse träffas mellan vårdnadshavare och logoped om hur rådgivning och/eller behandling ska följas upp.

### Referenser

- Hartelius, L. Nettelbladt, U. Hammarberg, B. Logopedi. Studentlitteratur 2008; s. 388 ff.
- Andersson, S. Bengtsson, I. Thuresson Muhrman, E. Stämbandsknutor hos barn - en litteraturstudie, Linköpings universitet 2006.
- Lindblad, P. Rösten, Studentlitteratur 1992
- Verdolini K. Some guiding principles, Seminars in speech and language vol 34, 2013